**T.C.**
**DEVLET BAKANLIĞI**

568

**SAYI : B.02.0.013/08-2240** 8.11.2000

**KONU:** Sn. Faruk ÇELİK'in
Soru Önergesi

***TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA***
***( Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı )***

*İlgi : 12.10.2000 tarih ve 17369 sayılı yazınız.*

*Bursa Milletvekili Sayın Faruk ÇELİK'e ait yazılı soru önergesine verilen yanıt ekte sunulmuştur.*

*Bilgilerine arz ederim.*

***Hasan GEMİCİ***
***Devlet Bakanı***

*EK :*

---

*1- Yanıt (..... sayfa)*

7/2636 -4-

**T.C.**
**BAŞBAKANLIK**
**SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU**
**GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

69

SAYI : B.02.1.SÇE.0.15.00.04/AD/2000-263

KONU : Soru Önergesi

ANKARA
1.11.2000

**Sayın Hasan GEMİCİ**
**Devlet Bakanı**

İLGİ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 12.10.2000 tarih ve 17369 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde gönderilen Bursa Milletvekili Faruk ÇELİK'in "Sokakta yaşayan kişiler ve ailelere ilişkin" yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Kurumumuzun hizmetleri ile ilgili bilgi notu ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ÖZDAL
Genel Müdür

EKLER :
EK 1- Bilgi Notu (2 sayfa)

# SOKAKTA YAŞAYAN KİŞİLERE VE AİLELERE İLİŞKİN SOSYAL HİZMETLER

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nca sokakta yaşayan ailelerin ve aile bireylerinin sayısal durumlarını belirlemeye yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

Ancak Genel Müdürlüğün hizmet politikası aileyi ve aile bütünlüğünü korumaya yönelik olduğundan; yaşam koşulları ve sorunları nedeniyle bütünlüğü ve çocuklarının geleceği tehdit altında olan ailelere pek çok destek hizmeti sağlanmaktadır. Koruyucu önleyici sosyal hizmetler olarak nitelenebilecek olan bu hizmetlerden biri "Ayni ve Nakdi Yardım Hizmeti" dir.

Toplumun yoksul kesimlerine ulaşmayı ve onları kendi kendilerine yeterli hale getirmeyi amaçlayan bu hizmetle, korunmaya muhtaç çocuklar, özürlüler ve yaşlılar öncelikli olmak üzere ekonomik yoksunluk içinde bulunan bütün risk grupları, doğal afetler ya da beklenmeyen bir olgu sonucunda kimsesiz ve korunmasız kalmış kişiler, olağanüstü bir nedenden dolayı kendisini ve geçindirmekle yükümlü bulunduğu aile bireylerinin temel gereksinimlerini karşılayamayacak durumda olanlar hedef grubu oluşturmaktadır.

Sosyal hizmet uzmanlarınca yerinde gerçekleştirilen ayrıntılı sosyal inceleme raporuna dayanılarak başlatılan ve belirli sürelerle sürdürülen bu yardım miktarı en yüksek memur maaşına göre düzenlenmektedir.

1987 yılının ikinci yarısından itibaren uygulanmakta olan ayni nakdi yardım hizmetlerinden başlangıcından 1999 yılı sonuna kadar 73.116 kişi yararlanmıştır. 2000 yılının ilk 9 ayında bu rakam 16.178 kişidir.

Kurumun koruyucu önleyici hizmetlerinden biri de fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik istismara uğrayan kadınlara ve gerektiğinde yanlarındaki çocuklarına bakım, sağlık, psiko-sosyal ve hukuki yardım, aile sorunlarının giderilmesine destek vb. hizmet sağlayan "Kadın Konukevleri" dir.

Kuruma bağlı olarak Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir ve Samsun İllerinde faaliyetlerini sürdüren toplam 154 kapasiteli kadın konukevinde açılışlarından 2000 yılı Ağustos ayı sonuna kadar yararlanan kadın sayısı 2414 çocuk sayısı 2083'e ulaşmıştır. İşe yerleştirilen kadın sayısı 390'dır.

Ülkemizde son yıllarda sokakta çalışan/yaşayan çocukların sayısında da ciddi bir artış görülmektedir. Sayısal boyuttaki bu artış, sorunu ciddi bir toplumsal sorun olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki terör; kent merkezlerine göç, çok çocuklu aileler yoksunluk ve gelir dağılımındaki bozukluklar başta olmak üzere çocuklarımızı aile ve okul ortamından uzaklaştırıp, sokağın acımasız koşullarında yaşamaya ve çalışmaya zorlayan pek çok faktörle karşı karşıyayız.

Sokakta yaşayan/çalışan çocukları "korunmaya muhtaç çocuk" kapsamında değerlendirerek, 1997 yılında çıkan 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2828 sayılı SHÇEK Kanunu'na "Çocuk ve Gençlik Merkezleri" tanımlaması eklenmiştir. Bu merkezler eşler arası anlaşmazlık, ihmal, hastalık, kötü alışkanlık, yoksulluk, terk ve benzeri nedenlerle sokağa düşerek sosyal tehlike ile karşı karşıya kalan veya sokakta çalışan çocuk ve gençlerin geçici süre ile rehabilitasyonlarını ve topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamak amacıyla kurulan yatılı ve gündüzlü sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

1997 yılında 1 Çocuk ve Gençlik Merkezi aracılığı ile hizmet verilirken, bugün bu sayı 16'ya ulaşmıştır.

Ağustos 2000 itibariyle Çocuk ve Gençlik Merkezleri aracılığı ile 7416 çocuğa hizmetler ulaştırılmış, 444 çocuk okula başlatılmış, 581 çocuğun okula devamı sağlanmış, 457 çocuk sosyal yardımlarla desteklenmiş 200 çocuk işe yerleştirilmiş 550 çocuk ailesi yanına döndürülmüş, 33 çocuk korunma altına alınarak çocuk yuvası ve yetiştirme yurduna alınmış, madde bağımlısı 56 çocuk tedavi amacıyla sağlık kuruluşlarına sevk edilmiştir.